

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 22-03-2012

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/1068-1/22-03-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 33/2012

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 20.03.2012 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Πέτρος Τσαντίλας, ως εισηγητής και Γρηγόρης Λαζαράκος, αναπληρωματικά μέλη σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστάσιου Πράσσου και Αναστάσιου – Ιωάννη Μεταζά, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Δεν παρέστησαν, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως λόγω κωλύματος, ο Δημήτριος Μπριόλας, τακτικό μέλος και ο Χαράλαμπος Ανθόπουλος, αναπληρωματικό μέλος. Παρούσα χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Χαρίκλεια Λάτσιου, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με το με υπ' αρ. πρωτ./...02.2012 (ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/1068/15.02.2012) έγγραφο του το ΙΚΑ διαβιβάζει στην Αρχή τις υπ' αρ. πρωτ./...12.2011 και/...01.2012

αιτήσεις του Α και ζητεί από την Αρχή την έκδοση άδειας για την χορήγηση των αιτούμενων στοιχείων. Με τις προαναφερόμενες αιτήσεις ο Α ζητεί να λάβει από το ΙΚΑ ... επικυρωμένο αντίγραφο της απόφασης χορήγησης σύνταξης αναπηρίας του Β, από την οποία να προκύπτει το ποσοστό της αναπηρίας, το ποσό που λαμβάνει ως σύνταξη συνεπεία τούτου, καθώς και τα ποσοστά αναπηρίας του από άλλες αιτίες. Με την νεότερη υπ' αρ. πρωτ. .../...03.2012 αίτησή του που διαβιβάζεται στην Αρχή με τα υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/1743/07.03.2012 και Γ/ΕΙΣ/1777/08.03.2012 έγγραφα από το ΙΚΑ ... ο Α διευκρινίζει ότι ζητεί τα αιτούμενα στοιχεία για την αντίκρουση της αγωγής αποζημίωσης (αρ. κατάθεσης .../..05.2005) λόγω εργατικού ατυχήματος που άσκησε ο Β ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Το Δικαστήριο αυτό με την υπ' αρ. .../2006 οριστική απόφασή του δέχτηκε εν μέρει την ασκηθείσα αγωγή. Κατά της απόφασης αυτής ασκήθηκε έφεση στο Εφετείο Λάρισας, το οποίο με την υπ' αρ. .../2008 δέχτηκε εν μέρει την αγωγή και επιδίκασε στον Β χρηματική αποζημίωση ύψους 90.000 ευρώ που καλούνται να καταβάλουν εις ολόκληρον οι εναγόμενοι, μεταξύ αυτών και ο Α, και δικαστικά έξοδα ύψους 4.000 ευρώ. Κατά της απόφασης του Εφετείου Λάρισας ασκήθηκε αναίρεση στον Άρειο Πάγο. Ο Άρειος Πάγος με την υπ' αρ. .../2011 απόφασή του αναίρεσε την υπ' αρ. .../2008 απόφαση του Εφετείου Λάρισας και παρέπεμψε την υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση στο Εφετείο Λάρισας, με ημερομηνία εκδίκασης την2012. Κατά την εκδίκαση της υπόθεσης το Εφετείο Λάρισας με την υπ' αρ. .../2012 απόφασή του διέταξε την επανάληψη της συζήτησης σε νέα δικάσιμο. Με την νεότερή προαναφερθείσα αίτησή του προς το ΙΚΑ ο Α διευκρινίζει ότι ζητεί να λάβει την πληροφορία σχετικά με το ποσοστό αναπηρίας του Β επειδή: «(...) α. Σύμφωνα με τη ισχύουσα νομοθεσία δικαιούχος αναπηρικής σύνταξης είναι ο έχων αναπηρία πλέον του 67%. β. Σύμφωνα επίσης με την ισχύουσα νομοθεσία το ποσοστό αναπηρίας λόγω μερικής ή ολικής απώλειας του δεξιού χεριού ανέρχεται σε ποσοστό έως εξήντα τοις εκατό (60%) και ως εκ τούτου δεν δικαιούται σύνταξης. γ. Ο Β κρίθηκε από την αρμόδια υγειονομική υπηρεσία του Ιδρύματος δικαιούχος αναπηρικής σύνταξης λόγω πρόσθεσης ποσοστού πρότερων του ατυχήματος αναπηριών. δ. Τα ποσοστά αναπηρίας και η αιτία αυτών είναι απαραίτητη προϋπόθεση να γίνει γνωστή στο δικαστήριο ώστε να συνεκτιμῆσει κατά πόσο συντέλεσαν στο ατύχημα ή ήταν η γενεσιουργός αιτία, ειδικά εάν προέρχονται

από παθήσεις της μέσης ή του αυχένα που επηρεάζουν την ευκινησία και ορθή στάση του σώματος. (...)». Διευκρινίζει, περαιτέρω, ότι ζητεί να λάβει την πληροφορία σχετικά με το ποσό της μηνιαίας σύνταξης, διότι αυτό: «(...) α. Είναι απαραίτητο στοιχείο για την απόκρουση της αγωγής και ειδικά του αναληθούς ισχυρισμού ότι είναι άνεργος ενώ είναι συνταξιούχος, ο οποίος έγινε δεκτός από το Εφετείο Λάρισας στην .../2008 απόφασή του, κατά τον καθορισμό του ποσού της αποζημίωσης. β. Ο Άρειος Πάγος στην υπ' αριθμ. .../2011 απόφασή του, η οποία αναίρεσε την .../2008 απόφαση του Εφετείου Λάρισας ορίζει επί λέξει: “ότι για τον προσδιορισμό του ύψους της (εύλογης) χρηματικής ικανοποίησης, το δικαστήριο της ουσίας λαμβάνει υπόψη εκτός από τα λοιπά προσδιοριστικά στοιχεία (συνθήκες ατυχήματος, έκταση της προκληθείσης σωματικής βλάβης και συνέπειες αυτής, οικονομική κατάσταση των μερών κ.τ.λ.) και το τυχόν συντρέχον πταίσμα του παθόντος” (...)».

Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι η υπόθεση εκδικάζεται ενώπιον του Εφετείου Λάρισας στις2012.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και την βοηθό εισηγήτρια, η τελευταία στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν.2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2 Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ορίζει ότι: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει

των σκοπών της επεξεργασίας. (...)).».

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997. Συγκεκριμένα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν: *«η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών»*, στην δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν: *«η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου»*.

4. Επειδή με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Συνακόλουθα, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα, πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας. Ειδικότερα δε για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως και εκείνα που αφορούν την υγεία, η επεξεργασία επιτρέπεται, όπως λέχθηκε ανωτέρω, όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για άσκηση ή

υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει, όπως έχει κρίνει η Αρχή, κατά μείζονα λόγο και για τα απλά δεδομένα (βλ. μεταξύ άλλων ιδίως, τις αποφάσεις της Αρχής 27/2001, 75/2001 και πρόσφατες 92/2011 και 111/2011).

5. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: «*Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς*».

6. Επειδή, το άρθρο 14 του ν.3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «*1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α'). (...) 4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...) 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελτα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (...)».* Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζει ότι: «*1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις, καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς (...) 3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...) ».* Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων: «*3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή*

κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...). 4. Η υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου αίρεται, εάν συναινεί σε αυτό εκείνος στον οποίο αφορά, εκτός εάν η σχετική δήλωσή του δεν είναι έγκυρη, όπως στην περίπτωση, που αυτή είναι προϊόν πλάνης, απάτης, απειλής, σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ή εάν η άρση του απορρήτου συνιστά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (...) ». Οι διατάξεις αυτές, που δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου, επιφυλάσσουν, καθώςον αφορά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2472/1997.

7. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση, η χορήγηση πληροφοριών από τα τηρούμενα αρχεία στο ΙΚΑ ως υπεύθυνο επεξεργασίας, σχετικά με: α) το ποσοστό αναπηρίας λόγω εργατικού ατυχήματος, β) το ποσό της σύνταξης συνεπεία του εργατικού ατυχήματος και γ) τα ποσοστά αναπηρίας που αναγνωρίστηκε ότι φέρει ο Β συνιστά επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 2 στοιχ. β' και δ' του ν.2472/1997. Περαιτέρω, ο Α ζητεί με την ιδιότητα του τρίτου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. θ' του ν.2472/1997, να του χορηγηθούν οι παραπάνω αιτούμενες πληροφορίες από το ΙΚΑ Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι ο σκοπός επεξεργασίας συνίσταται στην υποστήριξη της έφεσης που έχει καταθέσει ο Α ενώπιον του Εφετείου Λάρισας, η οποία πρόκειται να συζητηθεί από παραπομπή κατόπιν της υπ' αρ. .../2011 αναιρετικής απόφασης του Αρείου Πάγου και της απόφασης ../2012 του Εφετείου Λάρισας που διέταξε την επανάληψη της συζήτησης. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, ο Α θέλει να αποδείξει ενώπιον του Δικαστηρίου ότι τα ακριβή αίτια, βάσει των οποίων απονεμήθηκε στον Β από το ΙΚΑ σύνταξη αναπηρίας σε ποσοστό 67% δεν οφείλονταν αποκλειστικά στο εργατικό ατύχημα, αλλά και σε άλλες αιτίες, πέραν του εργατικού ατυχήματος. Επιπλέον, ζητεί να του γνωστοποιηθεί το ποσό της μηνιαίας σύνταξης που λαμβάνει ο Β λόγω αναπηρίας για να αντικρούσει τον ισχυρισμό ότι ο τελευταίος είναι άνεργος καθώς και να συνεκτιμηθεί το ποσό αυτό για τον προσδιορισμό της χρηματικής ικανοποίησης. Ο προβαλλόμενος αυτός σκοπός επεξεργασίας συνάδει με τη προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν.2472/1997. Ωστόσο για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού αρκεί η

χορήγηση βεβαίωσης από το ΙΚΑ από την οποία να προκύπτει το ποσοστό της αναπηρίας που αναγνωρίστηκε με τη σχετική απόφαση στον Β συνεπεία του εργατικού ατυχήματος. Αντίθετα, η χορήγηση πληροφοριών σχετικά με το ποσοστό αναπηρίας του Β από άλλες αιτίες, πέραν αυτής του εργατικού ατυχήματος, καθώς και το ποσό της μηνιαίας σύνταξης αναπηρίας που λαμβάνει από το ΙΚΑ παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας (αναγκαιότητα και προσφορότητα) των δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. β' του ν.2472/1997. Και τούτο, διότι οι πληροφορίες αυτές δεν συνδέονται με το εργατικό ατύχημα, συνεπεία του οποίου ζητείται η χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, ούτε δύνανται να συντελέσουν στον καθορισμό του τυχόν συντρέχοντος παύσματος του παθόντος Β, ώστε να συνεκτιμηθεί στον προσδιορισμό του εύλογου ποσού χρηματικής ικανοποίησης που δικαιούται αυτός προς αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη από τον ακρωτηριασμό κατά το εργατικό ατύχημα (όσον αφορά στα προσδιοριστικά στοιχεία της εύλογης χρηματικής ικανοποίησης βλ. ιδίως αποφάσεις ΑΠ ../2011 και ΑΠ ../2011). Το ΙΚΑ Βόλου οφείλει, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 3 του ν.2472/1997, να ενημερώσει τον Β ότι ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα θα ανακοινωθούν στον Α για το σκοπό της δικαστικής χρήσης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή

παρέχει την άδεια στο ΙΚΑ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να χορηγήσει στον Α βεβαίωση σχετικά με το ποσοστό της αναπηρίας που αναγνωρίστηκε αρμοδίως ότι υπέστη ο Β συνεπεία του εργατικού ατυχήματος – κατά τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό της παρούσας – στο πλαίσιο της μεταξύ τους ως άνω ένδικης διαφοράς, αφού προηγουμένως το ΙΚΑ ενημερώσει τον Β.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παραγεωργοπούλου

